

สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

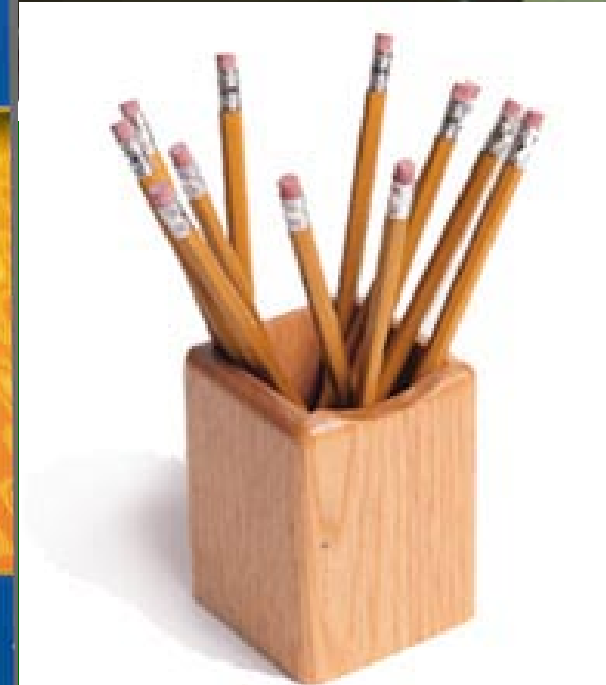
การสร้างข้อสอบปรนัยและอัตนัย

การวัดผลและ

การสร้างแบบสอบผลสัมฤทธิ์

MEASUREMENT AND ACHIEVEMENT
TEST CONSTRUCTION

เยาวดี วิบูลย์ศรี

แบบสอบคืออะไร ?

1. แบบสอบที่สร้างขึ้นเพื่อใช้วัดผลการเรียนหรือการสอน
2. แบบสอบมาตรฐานที่ใช้ในการทดสอบทักษะหรือความรู้ที่ได้เรียนมา
3. แบบสอบที่ใช้วัดความสามารถทางวิชาการ

จุดมุ่งหมาย

- ➡ เพื่อใช้วัดผลการเรียนรู้ด้านเนื้อหาวิชา และทักษะต่างๆ ของแต่ละสาขาวิชา ที่ จัดสอนในระดับชั้นเรียนต่างๆ

ขั้นตอนการสร้างข้อสอบแบบผลสัมฤทธิ์

1. กำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมให้สอดคล้องกับการเรียนการสอน

2. กำหนดโครงเรื่องของเนื้อหาให้ครบถ้วน

3. เตรียมผังของข้อสอบ : ผังที่สร้างขึ้นเพื่อแสดงถึงเนื้อหาที่ต้องการทดสอบ

4. เลือกรูปแบบของข้อสอบ และสร้างข้อสอบทั้งหมดที่ต้องการทดสอบ

การสร้างข้อสอบตามลำดับขั้นการเรียนรู้

ขั้นที่ 1: ความรู้ หรือความจำ

เป็นการวัดความสามารถของนักเรียนในการระลึก
ถึงเรื่องราว หรือสิ่งที่เรียนมาแล้ว เช่น คำศัพท์ นิยาม
หลักการ

ขั้นที่ 2: ความเข้าใจ

เป็นการสร้างคำถามที่นำเรื่องที่เรียนมาแล้ว
มาใช้แก้ปัญหาต่างๆ ตามเงื่อนไขที่กำหนด เช่นให้
ดูสารคดีการระเบิดของภูเขาไฟ แล้วเขียนเรื่องสั้น
บรรยายถึงสิ่งที่ได้ดู

ขั้นที่ 3: การนำไปใช้

วัดการนำความรู้ที่เป็นนามธรรมในรูปของ
แนวความคิด ทฤษฎี และกฎเกณฑ์ต่างๆ เพื่อไปใช้
แก้ปัญหาในสถานการณ์ที่เป็นรูปธรรม

ขั้นที่ 4: การวิเคราะห์

วัดความสามารถในการแยกแยะองค์ประกอบหรือ
ส่วนย่อย แยกส่วนของแนวความคิด หรือหาความสัมพันธ์
ระหว่างส่วนต่างๆ เช่น ให้แสดงการเปรียบเทียบที่เหมือนกัน
และต่างกัน

ขั้นที่ 5: การสังเคราะห์

วัดความสามารถในการรวบรวมส่วนย่อยเข้าด้วยกัน

เพื่อเป็นเรื่องราวเดียวกัน เช่น

- ❑ สังเคราะห์เรื่องราวที่มีสาระเดียวกัน
- ❑ สังเคราะห์แผนการให้เป็นชุดปฏิบัติงาน
- ❑ สังเคราะห์สิ่งที่สัมพันธ์เชิงนามธรรมเป็นทฤษฎี

ขั้นที่ 6: การประเมินผล

วัดความสามารถในการตัดสินคุณค่าตามเกณฑ์ หรือ
ตามมาตรฐาน ซึ่งประกอบด้วย

- เกณฑ์หรือมาตรฐานภายใน เช่น ความแม่นยำในการใช้
เหตุผล ความคิดของบุคคล
- เกณฑ์หรือมาตรฐานภายนอก เช่น ความมีประสิทธิภาพ
ความประหยัด ประโยชน์ที่ได้รับ

การสร้างแบบข้อสอบปรนัย

แบบทดสอบที่ผู้ตรวจแต่ละคนสามารถให้คะแนนได้
ตรงกันไม่ว่าจะตรวจกี่ครั้งก็ตาม โดยสามารถ
แบ่งเป็น

1. แบบสอบประเภทเลือกคำตอบ
2. แบบสอบประเภทเติมคำและตอบสั้น

แบบสอบประเภทเลือกคำตอบ

- ➡ **แบบสอบประเภทถูก-ผิด** เหมาะที่จะใช้วัดความจำที่
เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริง
- ➡ **แบบสอบประเภทจับคู่** เหมาะที่จะใช้วัดความรู้เกี่ยวกับ
ความหมายของคำจำกัดความ ข้อเท็จจริง และ
ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่างๆ มักจะใช้ในระดับการ
เรียนรู้ขั้นต้น แบบสอบประเภทนี้จะมีข้อความ 2
กลุ่ม โดยผู้ตอบต้องเลือกข้อความจากอีกกลุ่มหนึ่งที่
สัมพันธ์กัน

แบบสอบประเภทหลายตัวเลือก เป็นแบบสอบที่ได้รับ
ความนิยมมากที่สุด สามารถวัดระดับความรู้ในขั้น
สูง เช่นการวิเคราะห์ และการประเมินผล โดยมี
ขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. เขียนตัวคำถาม
2. เขียนคำตอบถูก
3. เขียนตัวลวง
4. จัดเรียงตัวเลือก
5. ตรวจสอบตัวเลือก

ตัวอย่างข้อสอบที่ดี

- ◆ คำถามใช้ภาษาที่ชัดเจน
- ◆ หลีกเลี่ยงข้อสอบที่มี ญุกทุกข้อ และผิดทุกข้อ
- ◆ ลักษณะคำถามต้องไม่ชี้นำคำตอบ
- ◆ ไม่ควรเฉลยข้อสอบที่ญุกยาว หรือสั้นกว่าข้อดวง
- ◆ คำถามแต่ละข้อควรเป็นอิสระต่อกัน
- ◆ ตัวเลือกที่ญุกควรเป็นคำตอบที่ญุกต้องและสมบูรณ์ที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบที่วัดตามลำดับขั้นการเรียนรู้

1. อดีตประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกาที่ประกาศ
ให้มีการเลิกทาสคือ (ความจำ)

ก. Adams

ข. Lincoln

ค. Washington

ง. Jefferson

2. ถ้านักเรียนได้รับมอบหมายให้จัดอาสนะของ
พระสงฆ์ ควรจัดวางไว้ที่ใด (ความเข้าใจ)

ก. ด้านขวาของโต๊ะหมู่บูชา

ข. ด้านซ้ายของโต๊ะหมู่บูชา

ค. ด้านหน้าของโต๊ะหมู่บูชา

ง. ที่ไหนก็ได้ตามสะดวก

3. ลูกบอลสอง ลูก มีขนาดเท่ากัน บรรจุอากาศ
เท่ากัน แต่ต่างกันในที่ใบหนึ่งมีสีขาว ส่วนอีกใบสี
ดำ ถ้านำลูกบอลทั้งสอง ลูกไปปรับแสงเท่ากัน ผล
ปรากฏว่า (การนำไปใช้)

ก. ลูกสีดำมีขนาดโตกว่าสีขาว

ข. ลูกสีขาวมีขนาดโตกว่าสีดำ

ค. ทั้ง 2 ลูกมีขนาดเล็กลง

ง. ทั้ง 2 ลูกมีขนาดเท่าเดิม

4. เหตุผลที่สำคัญที่สุดที่สมเด็จพระเจ้าตากสิน
มหาราชทรงเลือกกรุงธนบุรีเป็นราชธานี คือ
(การวิเคราะห์)

ก. เป็นเมืองเล็ก

ข. มีป้อมปราการ

ค. มีความอุดมสมบูรณ์

ง. ติดปากน้ำและใกล้ทะเล

5. การเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ 2 ใ้บทเรียนที่สำคัญ
สำหรับคนไทยคือ (การประเมินผล)

ก. การขาดเหตุผลทำให้ชาติไม่สงบ

ข. ขาดความสามัคคีทำให้ชาติพินาศ

ค. ขาดความกล้าหาญทำให้ชาติไม่เจริญ

ง. ขาดความอดทนทำให้ชาติไม่รุ่งเรือง

แบบสอบประเภทเติมคำหรือตอบสั้น

- ◆ **เติมคำ** = เป็นแบบสอบที่มุ่งหมายให้ผู้ตอบเติมคำวลีหรือประโยคที่ถูกต้องต่อจากข้อความที่เขียนค้างไว้ เพื่อให้เป็นข้อความที่ครบถ้วนและตรงตามข้อเท็จจริง
- ◆ **ตอบสั้น** = เป็นแบบสอบที่มุ่งให้ผู้ตอบเขียนคำตอบขึ้นเองทั้งหมด ด้วยข้อความที่สั้นและกระชับ

การสร้างข้อสอบอัตนัยแบบความเรียง

... เป็นแบบสอบที่ผู้สอบจะต้องเรียบเรียงแนวความคิด และความรู้ที่ได้เรียนมา แล้วผูกเป็นประโยคที่ได้ใจความ ชัดเจน แล้วเขียนเป็นคำตอบให้เหมาะสมกับความต้องการ ของคำถาม โดยทั่วไปมุ่งวัดระดับการเรียนรู้ชั้นสูง ตั้งแต่ ขั้นการนำไปใช้ขึ้นไป...

ประเภทของข้อสอบแบบความเรียง

1. ประเภทจำกัดความยาว จะจำกัดความยาวของคำตอบเช่น ให้ตอบ 200- 300 คำ หรือให้ยกตัวอย่างประกอบ 1-2 ตัวอย่าง
2. ประเภทไม่จำกัดความยาว ผู้ตอบต้องจำกัดความยาวของคำตอบเองตามความเหมาะสมของคำถามและเวลา

การสร้างแบบข้อสอบความเรียง

คำถาม ต้องถามให้ผู้สอบสามารถประยุกต์ใช้ความรู้จาก
การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินผลในส่วนของ
ความรู้ที่ได้เรียนมา แล้วเรียบเรียงคำตอบเพื่อแก้ปัญหา
ตามสถานการณ์ต่างๆ

คำถามระดับการนำไปใช้

คำถาม ประกอบด้วยส่วนที่เป็นสถานการณ์ และส่วนที่เป็นปัญหาที่จะให้แก่ ควรเป็นปัญหาใหม่ ปัญหาที่นักเรียนไม่คุ้นเคยมาก่อน แต่มีความสัมพันธ์กับสิ่งที่ได้เรียนมาแล้ว

ตัวอย่าง สมมติว่าท่านเป็นผู้รับผิดชอบด้านอาหารในการออกค่าย มีสมาชิก 100 คน เป็นผู้ใหญ่ 15 คน นอกนั้นอายุ 12-14 ปี ในการเลือกอาหารต้องพิจารณาทั้งทางด้านค่าใช้จ่ายและคุณค่าทางโภชนาการ จากสถานการณ์นี้จึงเขียนรายการอาหารเช้า กลางวัน และเย็น สำหรับ 5 วัน และอธิบายด้วยว่าทำไมถึงเลือกรายการอาหารเช่นนั้น

คำถามระดับการวิเคราะห์

คำถาม มุ่งเน้นให้แยกแยะองค์ประกอบ หากความสัมพันธ์

ตัวอย่าง จงพิจารณาการสอนให้เด็กว่ายน้ำของ A.S. Neil และ B.F. Skinner แล้วชี้ให้เห็นทั้งส่วนเหมือนและส่วนต่างของทั้ง 2 วิธีมาเป็นข้อๆ ให้เข้าใจ

คำถามระดับการสังเคราะห์

คำถาม มุ่งเน้นความสามารถในการรวมส่วนย่อยเข้าเป็นเรื่องราวเดียวกัน

ตัวอย่าง ให้วาดภาพพร้อมทั้งเขียนคำอธิบายถึงการออกแบบหุ่นยนต์ของท่าน เพื่อใช้ในการผ่อนแรงของมนุษย์ด้วยการหยิบสิ่งของต่างๆ ตามคำสั่งได้

คำถามระดับการประเมินผล

คำถาม มุ่งเน้นการตัดสินคุณค่าของแนวความคิด แนวการแก้ปัญหา ประกอบด้วยส่วนที่จะประเมิน และส่วนของการชี้แจงคำตอบ

ตัวอย่าง ให้เขียนความเรียงประมาณ 200-500 คำเพื่อประเมินผลบทกวีที่กำหนดให้ในด้านต่างๆ เช่น โครงสร้างของบทกวี คำครุ ลหุ การเรียบเรียงรูปแบบ ความหมายและการใช้สัญลักษณ์ (ใช้เวลา 2 ชั่วโมง)

ปัญหาทั่วไปของแบบสอบความเรียง

1. ต้องใช้เวลามากในการอ่านคำตอบ และให้คะแนน
2. การตรวจต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้นๆ
3. แบบสอบไม่สามารถครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมดได้
4. การให้คะแนนมีโอกาสลำเอียงได้ง่าย

เกณฑ์การให้คะแนน

- ◆ การใช้เนื้อหาของคำตอบเป็นเกณฑ์
: ความถูกต้องและความเพียงพอของเนื้อหาความรู้
- ◆ การใช้วิธีจัดระเบียบของคำตอบเป็นเกณฑ์
: ส่วนนำ ส่วนเนื้อหา ส่วนสรุป
- ◆ การใช้กระบวนการตอบเป็นเกณฑ์
: การแก้ปัญหาโดยการใช้ทักษะในด้านต่างๆ

รูปแบบการให้คะแนน

- ◆ การใช้มาตราอันตรายภาค
: มีการกำหนดให้ช่วงคะแนนแต่ละช่วงมีขนาดเท่ากัน
- ◆ การใช้มาตราการจัดอันดับ
: เป็นดีมาก ดี ปานกลาง โดยเรียงตามคุณภาพของคำตอบ
- ◆ การใช้มาตราการจัดประเภท

การแก้ไขจุดอ่อนในการให้คะแนน

- ◆ วางแผนล่วงหน้า กำหนดแนวเฉด และทำคำถามให้มากขึ้น เพื่อเป็นทางเลือก
- ◆ การตรวจให้คะแนนไม่ควรดูชื่อผู้สอบ ตรวจสอบข้อสอบทีละข้อจนครบ และควรสุ่มการเรียงกระดาษคำตอบ
- ◆ ควรตรวจให้คะแนนหลายๆ รอบ และมีผู้ตรวจหลายคน แล้วเฉลี่ยผลการตรวจเป็นคะแนน

ขอขอบคุณค่ะ